

VI. évfolyam, 2. szám, 2013

PÉNZÜGYI HÍRLEVÉL

Pénzügyi Hírlevél
VI. évfolyam, 2. szám, 2013

Megjelenik negyedévente

Felelős szerkesztő

Lámfalusi Ibolya

Szerzők

Péter Krisztina

peter.krisztina@aki.gov.hu

Tóth Kristóf

toth.kristof@aki.gov.hu

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Főigazgató: Dr. Kapronczai István

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944

Telefon: (+36 1) 476-6093

Fax: (+36 1) 217-0984

www.aki.gov.hu

aki@aki.gov.hu

https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt

Telefon: (+36 1) 476-3064

Tartalomjegyzék

Agrár- és vidékfejlesztési támogatások.....	3
Nemzeti támogatások.....	5
EU-társfinanszírozással működő támogatások.....	6
Darányi Ignác Terv-Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (DIT-ÚMVP), Nemzeti Vidékfejlesztési Terv. 6	
Egyéb, uniós támogatásokat kiegészítő nemzeti támogatások.....	7
Közvetlen uniós támogatások.....	8
Kiegészítő táblák.....	9
A mezőgazdaság és az élelmiszeripar társas vállalkozásainak hitelállománya.....	10
Lízing cégek mezőgazdasági kihelyezései.....	15
Ágazati csódráták.....	18

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Agrár- és vidékfejlesztési támogatások

Az agrár- és vidékfejlesztési támogatások eredeti előirányzata 2013-ban 734,0 milliárd forint volt. Az előző évben fel nem használt, főként vidékfejlesztési támogatásokkal korrigálva az aktuális előirányzat 825,6 milliárd forint, ami 175,6 milliárd forinttal több, mint a

2012-ben kifizetett összeg (1. táblázat). A teljes előirányzat több, mint fele kizárólag uniós forrásból megvalósuló támogatás, 9,4 százaléka nemzeti, 37,3 százaléka pedig EU társfinanszírozással működő támogatás.

1. táblázat: Agrár- és vidékfejlesztési támogatások előirányzata és teljesülése, 2013

Jogcím	Eredeti előirányzat	Aktuális előirányzat	I. negyedévi kifizetés	millió HUF
				Aktuális előirányzat felhasználása (százalék)
I. Nemzeti támogatások	65 281	77 469	16 409	21,2
II. EU társfinanszírozással működő támogatások	228 373	307 779	55 758	18,1
Nemzeti Vidékfejlesztési Terv	-	67	0	0,0
Darányi Ignác Terv (korábban Új Magyarország Vidékfejlesztési Program)	217 607	287 090	53 670	18,7
I. tengely: A mezőgazdaság és erdészeti ágazat versenyképességének javítása	87 172	120 523	21 404	17,8
II. tengely: A környezet és a vidék fejlesztése	75 880	76 248	22 806	29,9
III. tengely: Az életminőség javítása a vidéki területeken és a diverzifikáció ösztönzése	39 381	59 230	4 895	8,3
IV. tengely: Leader intézkedések	9 474	19 992	3 452	17,3
Technikai segítségnyújtás	5 700	11 097	1 113	10,0
Halászati Operatív Program	2 513	7 832	505	6,4
Egyéb uniós támogatást kiegészítő támogatások	8 253	12 790	1 583	12,4
III. EU által közvetlenül folyósított támogatások	440 330	440 330	176 332	40,0
SAPS + elkülönített cukor és zöldség támogatás	421 916	421 916	172 444	40,9
Agrárpiaci támogatások	18 414	18 414	3 888	21,1
Agrártámogatások mindösszesen	733 984	825 578	248 499	30,1

Forrás: VM adatok alapján készült az AKI Pénzügypolitikai Osztályán.

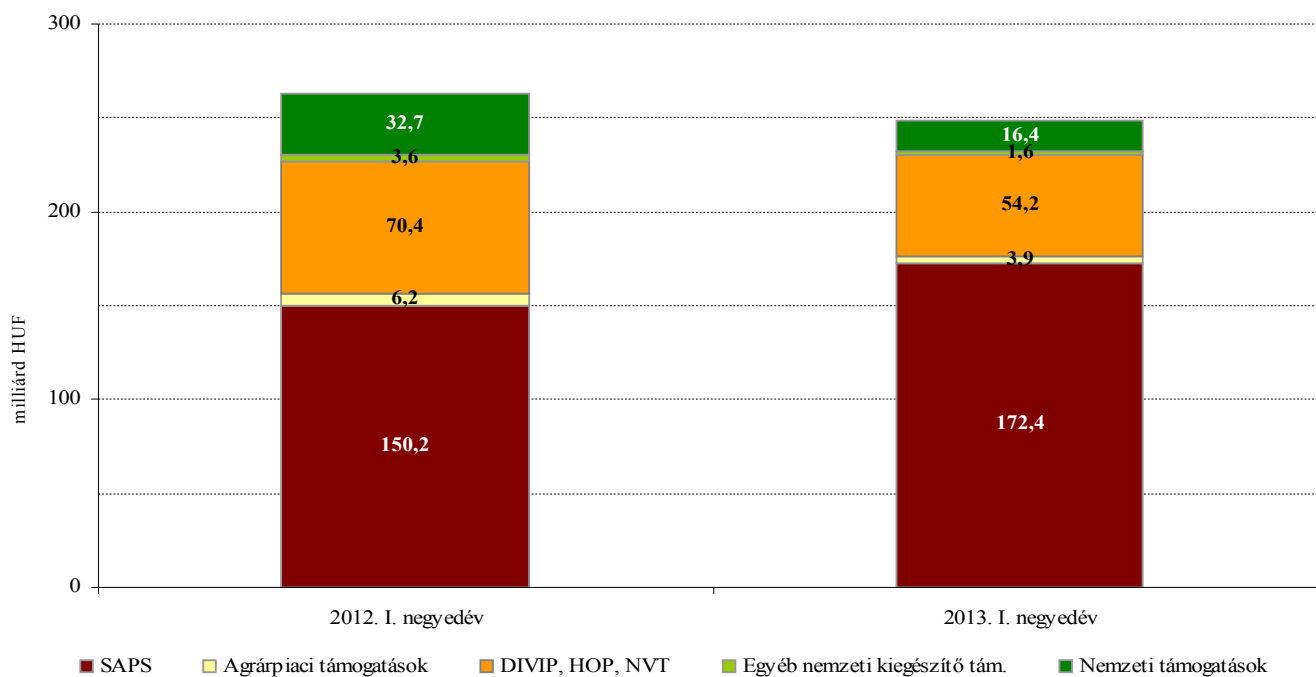
Az agrár- és vidékfejlesztési támogatásokból március 31-ig összesen 248,5 milliárd forint kifizetés történt, amely az éves pénzügyi keret 30,1 százaléka. A gazdálkodók számára folyósított összeg 70,1 százaléka EU által közvetlenül finanszírozott támogatás. E jogcímcsoport előirányzatának 40,0 százaléka felhasználásra került az első negyedévben. A nemzeti támogatásoknál az előirányzat teljesülése 21,2 százaléka, ami ugyan az elő-

ző év azonos időszakához képest - amikor az első negyedévben már átutalták az előirányzat csaknem felét – jelentősen elmarad, de megközelítőleg időarányosnak mondható. A keretkihasználás a társfinanszírozással működő támogatásoknál volt a legalacsonyabb, 18,1 százaléka, ezen belül magasabb felhasználási arány csak a DIT-ÚMVP II. tengelye, a környezet és vidék fejlesztése jogcímén volt, 29,9 százaléka.

Az első negyedévben 14,7 milliárd forinttal kevesebb támogatás jutott el a gazdákhhoz, mint a 2012. év azonos időszakában. A főbb támogatási jogcímek közül a SAPS kifizetései némileg meghaladták az egy évvel korábbit, míg a vidékfejlesztési programok, az agrárpia- ci, nemzeti és nemzeti kiegészítő támogatások kifizeté-

sei elmaradtak attól. A SAPS támogatások kifizetési rendjében, ahogy az már 2012-ben is megvalósult, egyenletesebb ütemezés érvényesül. A 2012. évi pénzügyi boríték folyósításának 2013. június 30-ig kell befejeződnie, ebből kifolyólag annak arányos része áthúzódott 2013. év elejére.

1. ábra: Agrártámogatások főbb jogcímeinek első negyedévi kifizetései, 2012 és 2013

Forrás: VM adatok alapján készült az AKI Pénzügypolitikai Osztályán.

Az agrár- és vidékfejlesztési támogatások 825,6 milliárd forintos éves keretének 13,7 százaléka a nemzeti költségvetésből származik, 86,3 százaléka uniós forrásokból. Az első negyedévi 248,5 milliárd forint kifizet-

ésnek mindössze 9,2 százalékát a központi költségvetés, 90,8 százalékát pedig az EU pénzügyi alapjai biztosították.

2. táblázat: Agrár- és vidékfejlesztési támogatások forrásai, 2013

Forrás	millió HUF					
	2013. évi aktuális előirányzat			2013. I. negyedévi kifizetés		
	Összesen	EU	Nemzeti	Összesen	EU	Nemzeti
Nemzeti forrásból finanszírozott támogatások	77 469	0	77 469	16 409	0	16 409
EU társfinanszírozású támogatások	307 779	272 086	35 693	55 758	49 292	6 466
Közvetlen EU kifizetések	440 330	440 330	0	176 332	176 332	0
Összesen	825 578	712 416	113 162	248 499	225 624	22 875

Forrás: VM adatok alapján készült az AKI Pénzügypolitikai Osztályán.

Nemzeti támogatások

A nemzeti támogatások 77,5 milliárd forintos előirányzatának 21,2 százalékát kapták meg a gazdálkodók az első negyedév végéig (3. táblázat). A kifizetések csaknem felét a nemzeti agrárkérenyhítés tette ki (amelynek előirányzata a duplájára nőtt a tavalyi évhez képest), a másik jelentős része a folyó kiadások és jövedelemtámogatások jogcímén került felhasználásra. Az előző év azonos időszakához képest mintegy felére csökkent a kifizetett támogatások összege (2. ábra). Az előirányzat felhasználása jelentősen elmarad az egy év-

vel korábbi arányoktól, a folyó kiadások és jövedelemtámogatásoknál 13,1 százalék, a top-up esetében 1,9 százalék. Ennek oka, hogy a moduláció miatt idén jogszabályban rögzített a nemzeti jogcímelek kifizetésének sorrendje, amiket csak az uniós támogatások kifizetése után lehet fizetni

Új jogcímelek 2013-tól a sertéságazat helyzetét javító stratégiai intézkedések támogatása, az erdei kisvasutak üzemeltetési támogatása, megszűnt ugyanakkor a fenn tartható erdőgazdálkodás támogatása.

3. táblázat: **Nemzeti támogatások előirányzata és teljesülése, 2013**

millió HUF			
Jogcím	Eredeti előirányzat	Aktuális előirányzat	I. negyedév
Folyó kiadások és jövedelemtámogatások	48 995	49 051	6 416
ebből: top-up	17 000	17 000	318
Erdőfelülités	194	197	0
Erdőtelenítés, erdőszerkezet-átalakítás, fásítás	239	272	0
Állattenyésztési feladatok	815	818	95
A sertéságazat helyzetét javító stratégiai intézkedések támogatása	2 600	2 600	0
Vadgazdálkodás támogatása	102	102	0
Fejlesztési típusú támogatások (determináció)	61	90	28
Erdei kisvasutak üzemeltetési támogatása	35	60	25
Nemzeti agrárkérenyhítés	8 000	12 144	7 377
Állat- és növénykártalanítás	1 000	1 089	155
Uniós programok árfolyam-különbözete	300	4 626	6
Egyéb EU által nem térített kiadások	1 000	2 553	1 654
Tanyafejlesztés	1 940	3 869	653
Nemzeti támogatások	65 281	77 469	16 409

Forrás: VM adatok alapján készült az AKI Pénzügypolitikai Osztályán.

2. ábra: **A nemzeti támogatások főbb jogcímeinek kifizetései, 2012 és 2013**

Forrás: VM adatok alapján készült az AKI Pénzügypolitikai Osztályán.

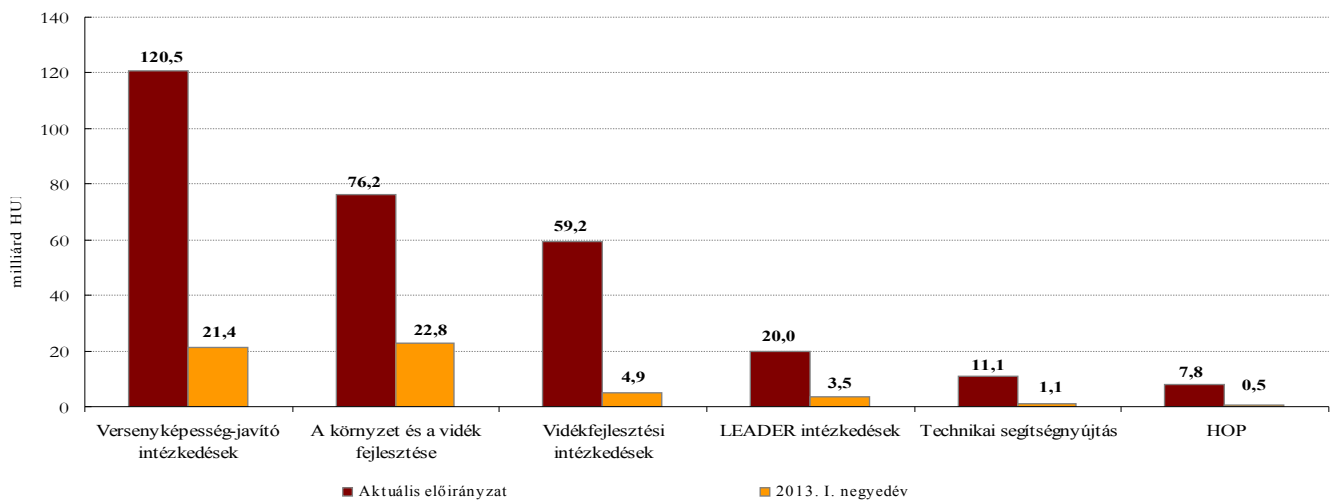
EU-társfinanszírozással működő támogatások

Darányi Ignác Terv-Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (DIT-ÚMVP), Nemzeti Vidékfejlesztési Terv

A DIT-ÚMVP eredeti előirányzata 69,5 milliárd forinttal bővült március végéig. A 287,1 milliárd forintos keret-

összegeből az első negyedévben 53,7 milliárd forint támogatás folyósítása történt meg, amelyből 22,8 milliárd forint a II. tengely intézkedéseit szolgálta, 21,4 milliárd forint pedig az I. tengelyhez kapcsolódott. A keretkihasználás a II. tengelynél volt a legkedvezőbb, 29,9 százalék, azon belül az agrár-környezetgazdálkodási jogcímhez kapcsolódott 15,0 milliárd forint kifizetés (3. ábra).

3. ábra: EU társfinanszírozással működő intézkedések keretösszege és kifizetési, 2013

Forrás: VM adatok alapján készült az AKI Pénzügypolitikai Osztályán.

A 2008-ban már lezárult NVT intézkedések determinációira 2013. első negyedévében 0,4 milliárd forintot folyósítottak, a DIT-ÚMVP I. és II. tengely pénzügyi kere-

tének terhére (4. táblázat). Az összeg nagy része a mezőgazdasági területek erdősítése intézkedés célját szolgálta.

4. táblázat: A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv determinációját képező jogcímek

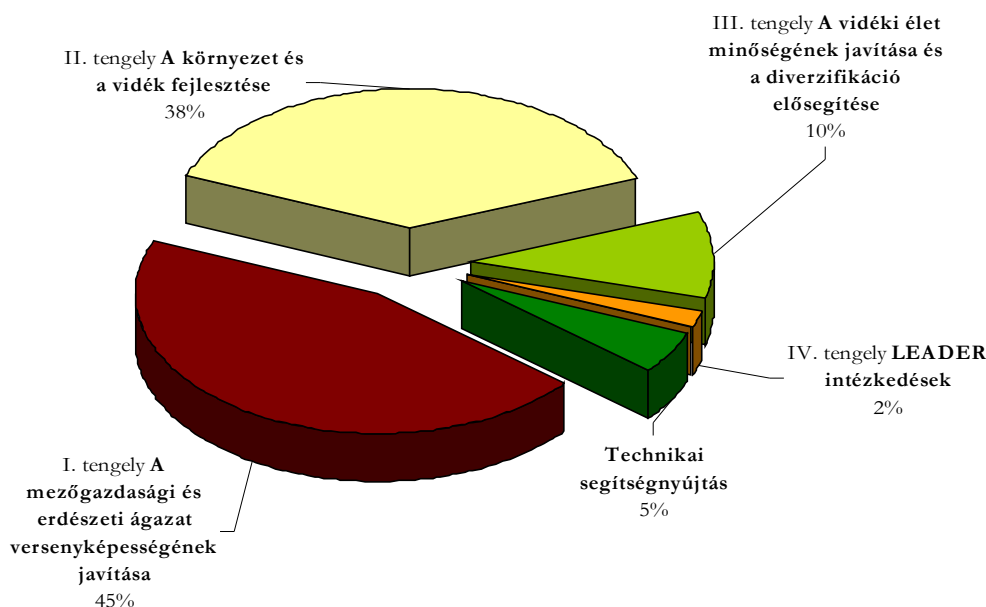
Jogcím	millió HUF							Összesen
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013. I. negyedév	
Az EU környezetvédelmi, állatjóléti előírásainak való megfelelés	0	0	220	8	1	0	1	230
Termelői csoportok támogatása	945	2 355	1 762	444	6	0	0	5 512
Szerkezetátalakítás alatt álló, félig önellátó gazdaságok támogatása	0	90	28	17	2	0	0	137
Agrár-környezetgazdálkodás	0	31 363	31 361	27 625	744	148	46	91 287
Mezőgazdasági területek erdősítése	0	4 134	1 813	9 135	4 850	3 440	378	23 750
Kedvezőtlen adottságú területek támogatása	3	187	102	46	0	0	0	338
Összesen	948	38 129	35 286	37 275	5 603	3 588	425	121 254

Forrás: MVH adatok alapján készült az AKI Pénzügypolitikai Osztályán.

A DIT-ÚMVP intézkedéseire 2007-2013 között rendelkezésre álló teljes forrásnak eddig 63,1 százaléka, 927,3 milliárd forint került kifizetésre, ennél azonban jóval magasabb a forrás lekötöttség aránya. A program eddigi összes kifizetését tekintve az I. és a II. tengely a meghatározó, a vidékfejlesztési támogatások 45 százaléka

szolgáltatta az ágazat versenyképességének javítását, 38 százaléka pedig a környezet és vidék fejlesztését (4. ábra). A legjelentősebb jogcímek az I. tengelyen belül működő állattartó telepek korszerűsítése és a II. tengelyhez tartozó agrár-környezetgazdálkodás.

4. ábra: DIVIP kifizetések megoszlása tengelyenként, kumulált adatok 2007-től 2013 első negyedévéig

Forrás: VM adatok alapján készült az AKI Pénzügypolitikai Osztályán.

Egyéb, uniós támogatásokat kiegészítő nemzeti támogatások

A nemzeti kiegészítő támogatással működő programok keretében 2013. első negyedévében 4,2 milliárd forint támogatásban részesültek az érintettek, melyből 1,6 milliárd forint volt a nemzeti rész (5. táblázat). A cukorgyá-

rak bezárását követően ezen térségekben kialakult gazdasági és társadalmi problémák kezelésére megalkotott diverzifikációs stratégia, a Nemzeti Diverzifikációs Program lezárult.

A kiegészítő nemzeti támogatással működő programok uniós forrásból finanszírozott része a belpiaci támogatások között szerepel. (6. táblázat)

5. táblázat: Kiegészítő nemzeti támogatással működő programok

Jogcímek	2013. I. negyedév	
	Összes kifizetés	Ebből: nemzeti
Magyar Méhészeti Nemzeti Program	73	36
Iskolatej program	450	352
Iskolagyümölcs program	440	137
Egyes speciális szövetkezők támogatása	2 901	938
Nemzeti Diverzifikációs Program	0	0
Egyes állatbetegségek ellenőrzése, felszámolása	323	113
Unós programok ÁFA fedezete	13	7
Összesen	4 200	1 583

Forrás: VM adatok alapján készült az AKI Pénzügypolitikai Osztályán.

Közvetlen uniós támogatások

Az EU által közvetlenül folyósított támogatások előirányzata a 2013. évre 440,3 milliárd forint, ami 35 százalékkal, 113,9 milliárd forintra haladja meg a tavalyi év előirányzatát. Ez a bővülés az egységes területalapú támogatások előirányzatának jelentős emeléséből adódik. (6. táblázat). Az éves keret 40,0 százaléka már az első negyedévben kifizetésre került. Ezen belül a köz-

vetlen termelői támogatások teljesülése 40,9 százalék, ami az egyenletes ütemű kifizetési rendből adódik, az agrárpiaci támogatásoké pedig 21,1 százalék.

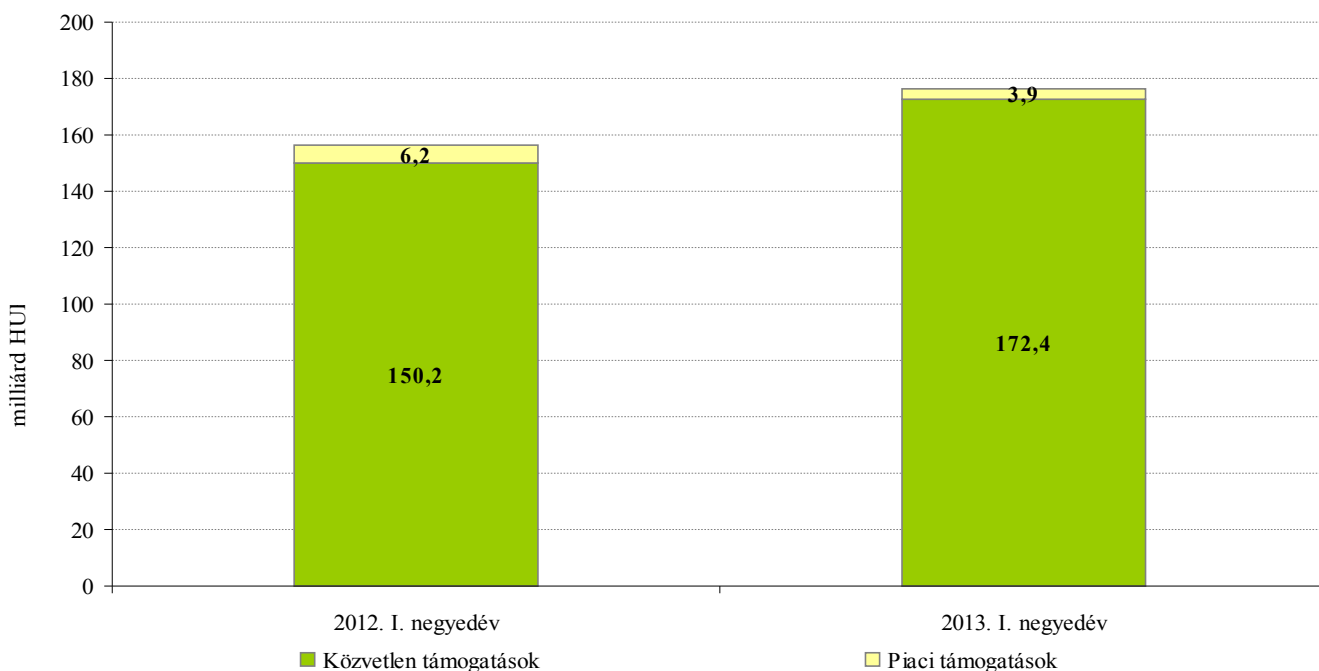
Az előző év azonos időszakához képest nőtt a kifizetett közvetlen termelői támogatások összege, míg a piaci támogatásoké csökkent (5. ábra).

6. táblázat: Az EU által közvetlenül folyósított kifizetések

	millió HUF	
Jogcím	Aktuális előirányzat	2013. I. negyedév
Közvetlen termelői támogatások	421 916	172 444
Piaci támogatások¹	18 414	3 888
Belpiaci intézkedések	18 039	3 801
Külpiaci intézkedések	375	87
Intervenciók költségei	0	0
Összesen	440 330	176 332

Forrás: VM adatok alapján készült az AKI Pénzügypolitikai Osztályán.

5. ábra: Az EU által közvetlenül folyósított támogatások

Forrás: VM adatok alapján készült az AKI Pénzügypolitikai Osztályán.

1 Nem tartalmazza az intervenciók felvásárlás során vételárba fordított kiadásokat, illetve az intervenciók értékesítés bevételeit, tartalmazza a raktározási, szállítási, bevizsgálási költségterítést, valamint a központi költségvetés bevételeként elszámolásra kerülő finanszírozási költségterítés összegét.

Kiegészítő táblák

7. táblázat: SAPS, Top-up támogatások tárgyévi teljesülése részletesen

Jogcím	2013. I. negyedév	millió HUF
SAPS + elkülönített cukor és zöldség támogatás		172 444,1
Területalapú támogatás		159 569,6
Elkülönített cukor		10 146,2
Elkülönített zöldség		1 259,0
Területalapú támogatáshoz kapcsolódó energianövény támogatás		
Szárított takarmány kvótákkal szabályozott támogatás		0,0
Feldolgozóipari célú málna- és földieper támogatás		0,0
Egyedi és különleges tejpiaci támogatás		1 469,4
Zöldség, gyümölcs és a dohány szerkezetátalakítás		0,0
Top-up		241,3
Területalapú támogatás (héjas, rizs, szántóföldi)		197,4
GOFR területalapú támogatás		4,4
Hüvelyesek kiegészítő-termeléstől elválasztott		0,0
Rizs kiegészítő-termeléstől elválasztott		0,0
Anyajuh támogatás		0,1
Anyajuhtartás kiegészítő támogatás – termeléstől elválasztott		1,6
Anyajuhtartás de minimis támogatás		
Anyatehén támogatás		-5,9
Anyatehén támogatás - termeléstől elválasztott		0,7
Húsmarhatartás támogatás – termeléstől elválasztott		1,7
Szarvasmarha tartás extenzifikációs támogatása - elválasztott		0,2
Nemzeti tejtámogatás		37,9
Anyakecske tartás de minimis támogatása		
Burley dohány kiegészítő-termeléstől elválasztott		0,1
Virginia dohány kiegészítő-termeléstől elválasztott		3,0
Összesen		172 685,4

Forrás: VM és MVH adatok alapján készült az AKI Pénzügypolitikai Osztályán.

A mezőgazdaság és az élelmiszeripar társas vállalkozásainak hitelállománya²

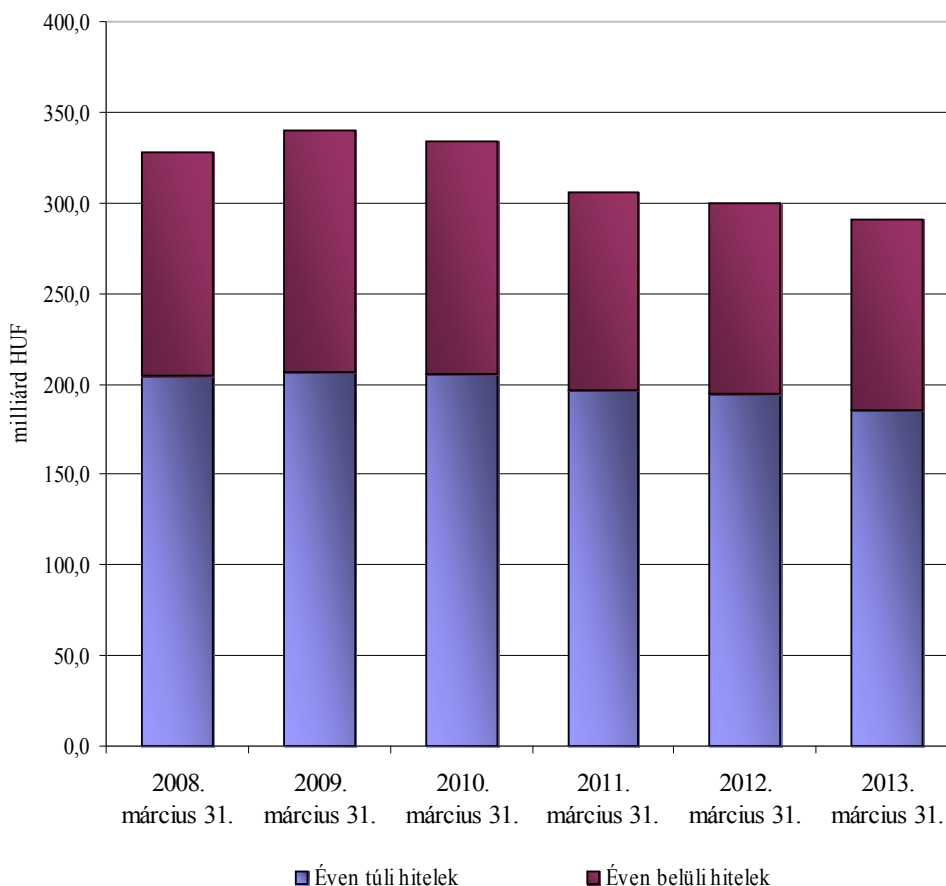
A mezőgazdasági szektor részesedése a nemzetgazdaság társas vállalkozásainak teljes hitelállományából 2013 első negyedévében 4,1 százalék, míg az élelmiszeriparé 4,7 százalék volt.

A mezőgazdasági és az élelmiszeripari társas vállalkozások teljes hitelállománya a korábbi időszakok tendenciáit folytatva 290,3, illetve 330,6 milliárd forintra csökkent (6,6 százalékos, illetve 3,5 százalékos csökkenést mutatva az előző negyedévhez képest) 2013 első negyedévére.

A mezőgazdaságban lejárat szerinti bontásban – csökkenő hitelállomány mellett és a teljes hitelállományt

tekintve – az előző évekhez hasonlóan 2013 első negyedévében is az éven túli hitelek állománya dominált (185,3 milliárd forint). A hosszú hitelek aránya (63,8 százalék) 2012 utolsó negyedévéhez képest 3,9 százalékponttal bővült, de még így is elmaradt az egy évvel korábbi 64,7 százalékos mértéktől (6. ábra). Az első negyedéveket tekintve 2009-től folyamatosan csökken a mezőgazdaság hosszú és rövid lejáratú hitelállománya, amely negyedévente átlagosan 0,7 százalékos, illetve 1,5 százalékos csökkenést jelentett.

6. ábra: A mezőgazdaság társas vállalkozásainak hitelállománya és lejárat szerinti megoszlása és alakulása

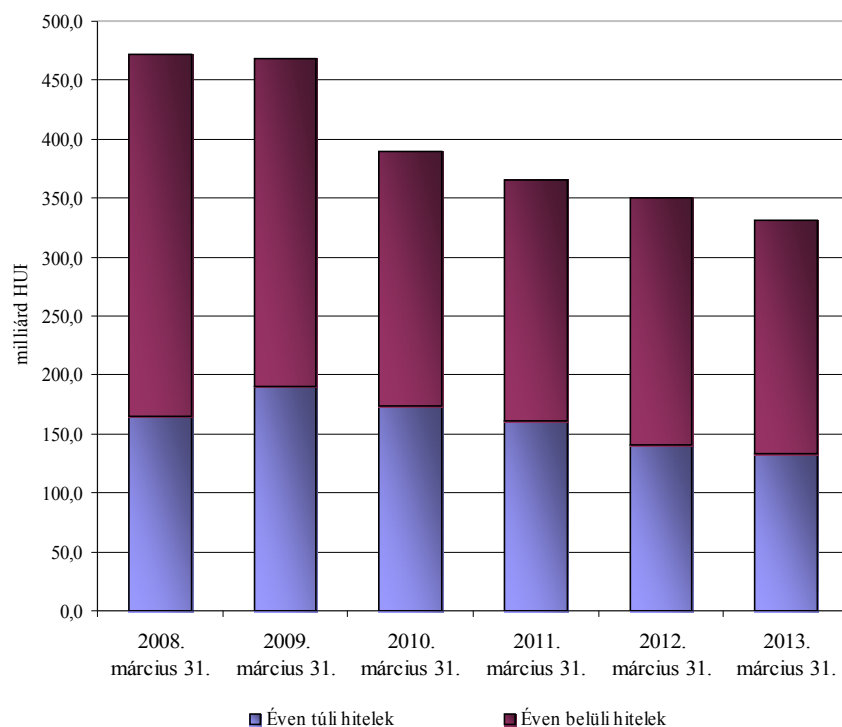
Forrás: MNB adatok alapján készült az AKI Pénzügypolitikai Osztályán

² Csak a mezőgazdasági és élelmiszeripari termelést fő tevékenységként végző társas vállalkozások hiteleire vonatkozik, nem tartalmazza az egyéni gazdaságok és egyéb pl. integrátor szervezetek hitelállományát.

Az élelmiszeripar esetében a 2013. első negyedévi teljes hitelállomány az előző év azonos időszakához képest 5,5 százalékos csökkenést mutatott. A mezőgazdasággal szemben az élelmiszeriparban a rövid lejáratú hitelek állománya volt a nagyobb, 197,5 milliárd forint,

amely 2012 utolsó negyedévéhez képest 12,9 milliárd forinttal maradt el (7. ábra). Az élelmiszeripar teljes hitelállományának csökkenését is jól jelzi, hogy a 2009 első negyedévében 468 milliárd forintos érték 2013 első negyedévére 29,4 százalékos visszaesést mutatott.

7. ábra: Az élelmiszeripar társas vállalkozásainak hitelállománya és lejáratú idő szerinti megoszlása és alakulása

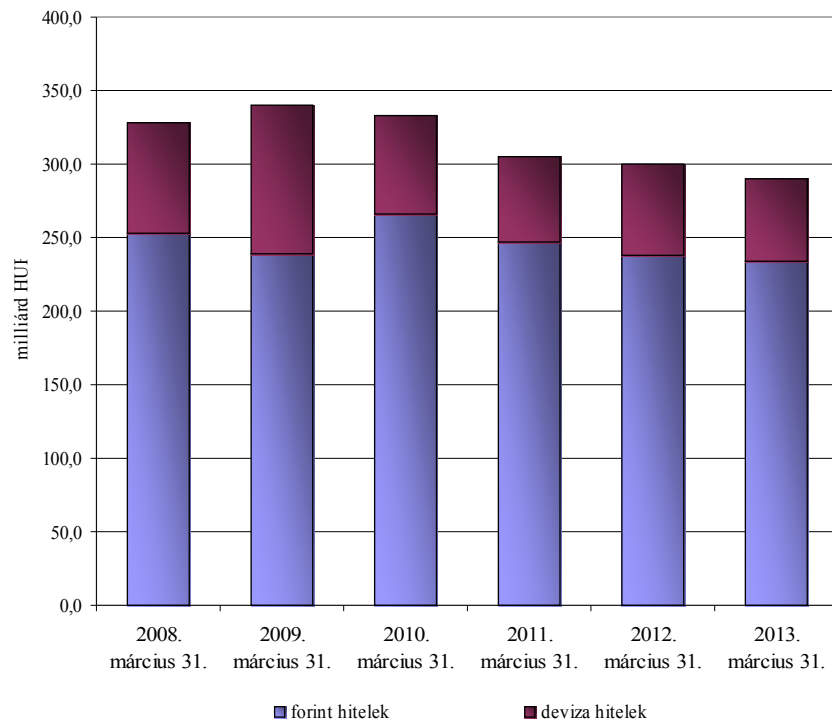
Forrás: MNB adatok alapján készült az AKI Pénzügypolitikai Osztályán

A mezőgazdasági társas vállalkozások hiteleinek 19,3 százaléka deviza alapú volt a vizsgált időszakban (8. ábra). Az arány 2009 azonos időszakában 29,7 százalék volt, majd ezt követően fokozatosan csökkent 20 százalék alatti arányra. Vagyis a magyar mezőgazdaság szereplőinek hiteltörlesztését egyre kevésbé érinti a devizaárfolyamok ingadozása.

Az élelmiszeripar kiszolgáltatottabb helyzetben van, mint a mezőgazdaság, hiszen az elmúlt 5 évben a deviza alapú hitelállomány aránya jellemzően 40 százalék felett

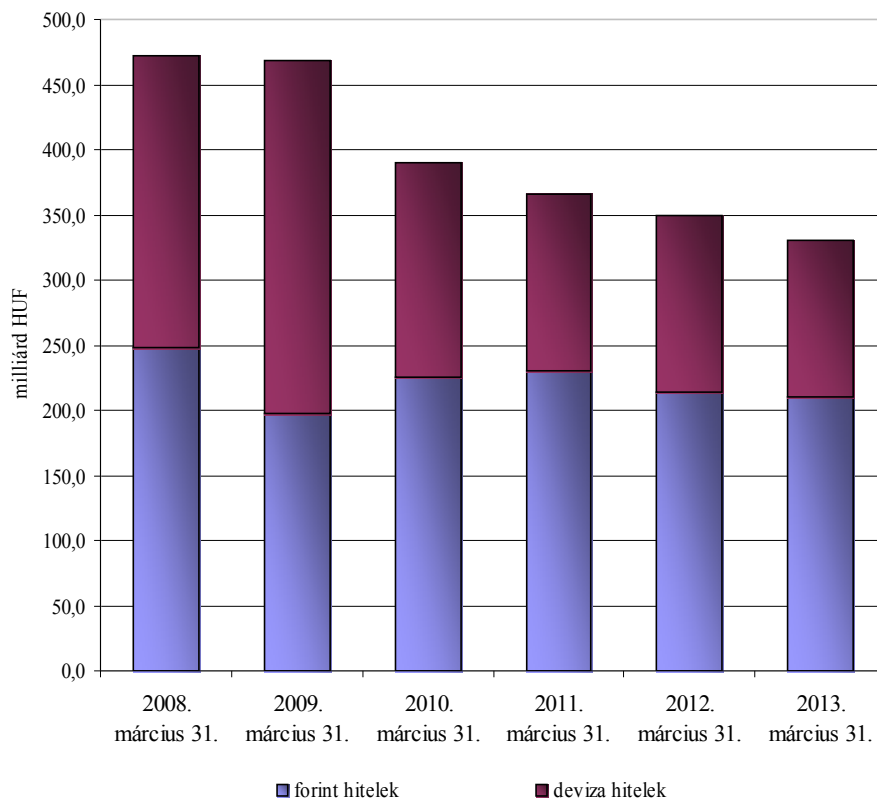
volt, sőt a válság hatására 2009 első negyedévében 57,9 százalékos arányt is mutatott. Ezt követően fokozottan enyhülő devizakittség mellett 2012 végére 30,9 százalékra csökkent a devizahitelek részesedése, mely a vizsgált időszakra 5,4 százalékponttal 36,3 százalékra emelkedett. A hitelállomány az elmúlt időszakban tehát kezd visszarendeződni a forint alapú hitelek javára, melyek aránya az elmúlt egy évben meghaladta a 60 százalékot (9. ábra)

8. ábra: A mezőgazdaság társas vállalkozásainak hitelállományának forrás szerinti megoszlása és alakulása

Forrás: MNB adatok alapján készült az AKI Pénzügypolitikai Osztályán

9. ábra: Az élelmiszeripar társas vállalkozásainak hitelállományának forrás szerinti megoszlása és alakulása

Forrás: MNB adatok alapján készült az AKI Pénzügypolitikai Osztályán

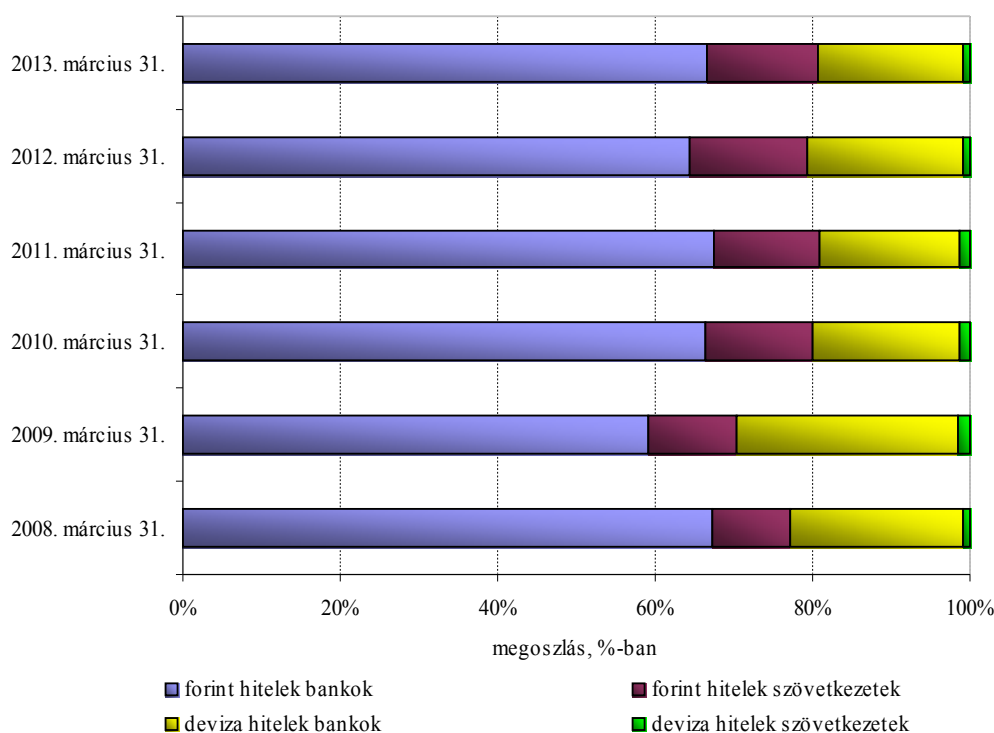
A nemzetgazdaság teljes hitelállományának 55 százaléka volt deviza alapú hitel 2008 első negyedében, majd egy évvel később 63 százalékra emelkedett erős árfolyamkitettséget jelezve, ami fokozatos csökkenést mutatva az idei év első negyedének végére 57,5 százalékra csökkent. Ez az érték meghaladja mind a mezőgazdaság, mind pedig az élelmiszeripar devizahiteleinek arányát.

A szövetkezeti hitelintézetek kihelyezéseinek aránya a mezőgazdaság teljes hitelállományából 2013 első negyedének végén 14,9 százalék volt, amely fokozatos

növekedést mutatott 2012 második negyedétől kezdődően (10. ábra). A banki hitelezés mértéke az elmúlt öt évben nem tapasztalt alacsony szintre süllyedt (247,1 milliárd forint), ami előző év végéhez képest 7,1 százalékkal csökkent.

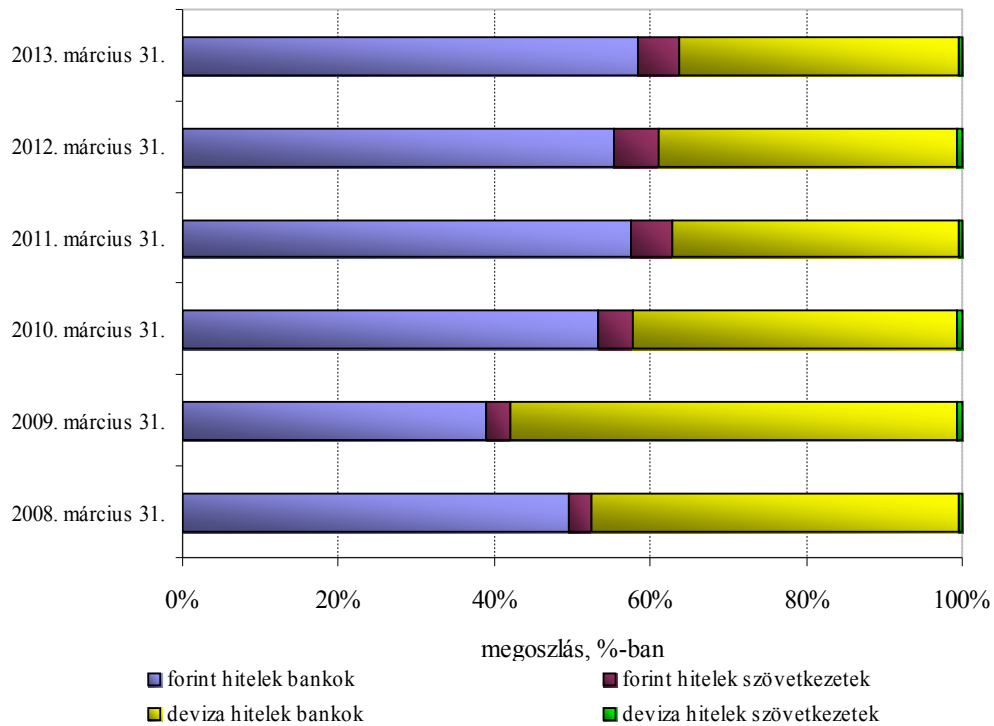
Az élelmiszeripar esetében a szövetkezeti hitelezés aránya az előző időszakhoz hasonlóan 6 százalék alatt volt (11. ábra). A mezőgazdasághoz hasonlóan itt is jellemző, hogy a szövetkezetektől igényelt hitelek alapvetően forint alapúak.

10. ábra: A mezőgazdaság társas vállalkozásainak hitelállományának forrás és a hitel nyújtója szerinti megoszlása és alakulása

Forrás: MNB adatok alapján készült az AKI Pénzügypolitikai Osztályán

11. ábra: Az élelmiszeripar társas vállalkozásainak hitelállományának forrás és a hitel nyújtója szerinti megoszlása és alakulása

Forrás: MNB adatok alapján készült az AKI Pénzügypolitikai Osztályán

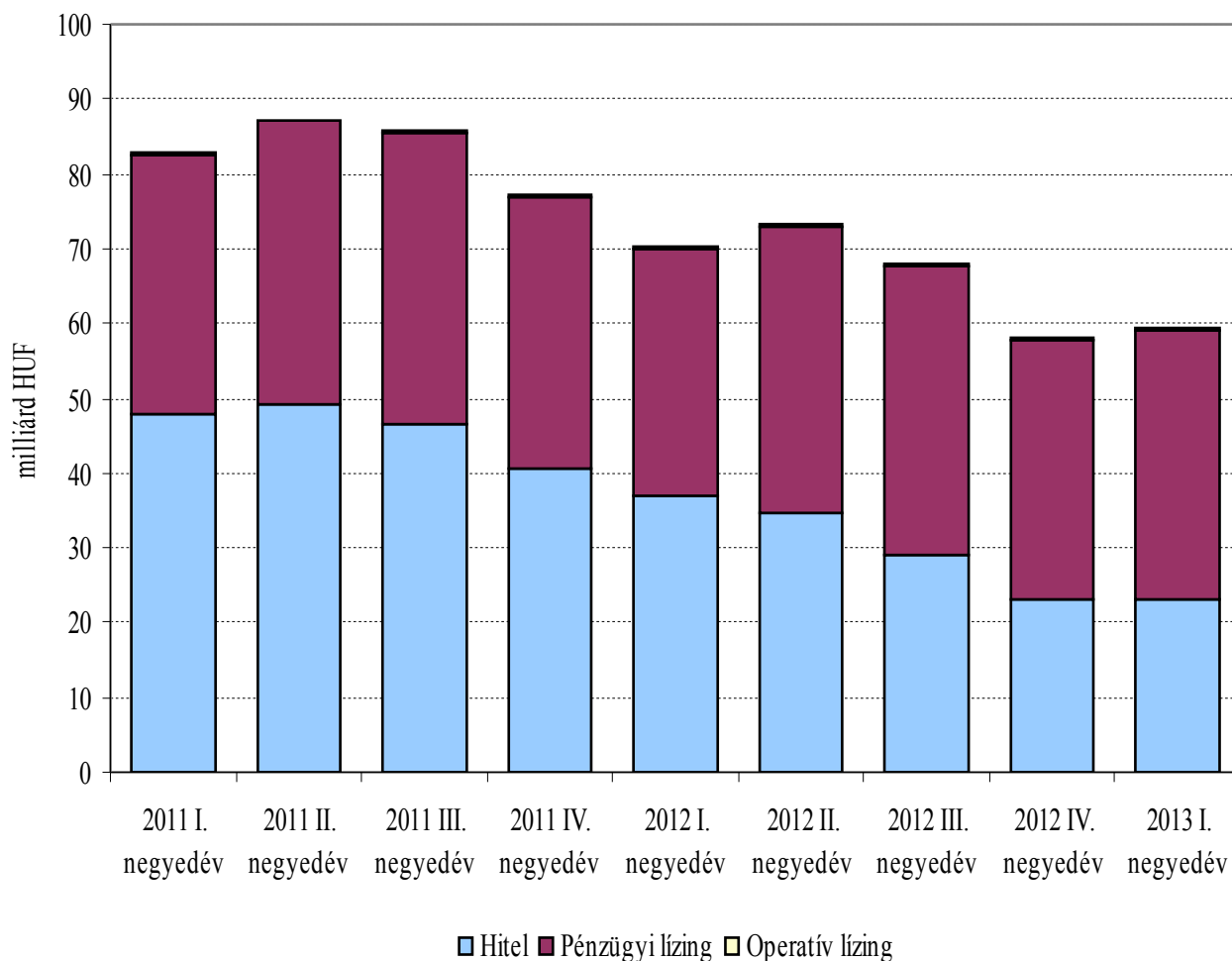
Lízing cégek mezőgazdasági kihelyezései³

A mezőgazdasági új és használt gépek lízing cégek által finanszírozott állománya 2009. első negyedév és 2013. első negyedév közötti időszakban jellemzően csökkent. Míg 2009 első negyedévében 111,4 milliárdos volt a lízingcégek tőkekintlévősége, addig 2013 elején ez mindössze 59,8 milliárdot tett ki, vagyis lényegében megfeleződött.

A lízingcégek által folyósított hitelek aránya 2011. második negyedévét követően folyamatosan csökkent (12. ábra) és 2012 végére már 40 százalék alá került. Ez a csökkenés 2013 első negyedévében további 1 százalékponttal folytatódott. Az elmúlt két évet tekintve ez közel 18,8 százalékpontos mérséklődést jelentett.

A 2011-es évhez hasonlóan a hitelállomány csökkenésének köszönhetően jelentős mértékben bővült a pénzügyi lízing aránya 2013 első negyedévében is. A pénzügyi és operatív lízing együttes aránya 2012 második negyedévére meghaladta az 50 százalékot, 2013 első negyedévére pedig a 60 százalékot is átlépte. Mindez a pénzügyi lízing dinamikus bővülésének köszönhető, mivel állománya közel másfél milliárd forinttal növekedett 2012 végéhez képest és meghaladta a 36 milliárd forintot – de még így sem érte el a 2011. harmadik negyedévi értéket.

12. ábra: Lízingcégek mezőgazdasági tőkekintlévőségeinek alakulása

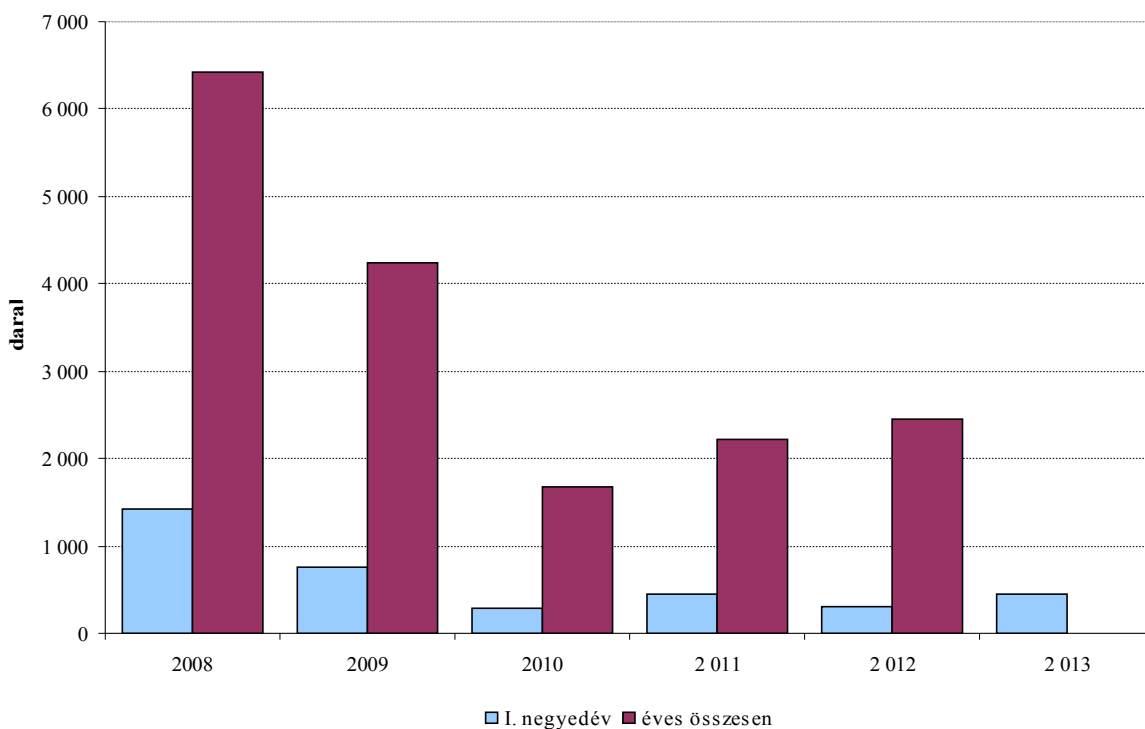
Forrás: Magyar Lízingszövetség adatai alapján készült az AKI Pénzügypolitikai Osztályán

³ Az élelmiszeriparral összefüggésben nem állnak rendelkezésünkre adatok, ezért ebben a részben csak a mezőgazdasági állományt vizsgáljuk.

A mezőgazdasági szektorban éves szinten a szerződéskötések száma 2008-tól folyamatosan csökkent (13. ábra), majd 2010-et követően újra növekvő tendenciát mutatott. A 2012. év végi 2461 darab szerződéskötés ugyanakkor még nem érte le a 2010 előtti időszak értékeit, azoktól több mint 50 százalékkal elmaradt. A 2012.

évi növekedés az év végi növekvő szerződésszámnak köszönhető. A szerződésszám növekedése 2013 első negyedévében is folytatódott, a megkötött 452 darab szerződés 44,4 százalékkal haladta meg az előző év azonos időszakának értékét

13. ábra: A lízingcégek mezőgazdasági szerződésszámának éves alakulása

Forrás: Magyar Lízingszövetség adatai alapján készült az AKI Pénzügypolitikai Osztályán

A szerződészámnak megfelelően a finanszírozott összeg állománya is csökkent 2010-ig, majd 2011-től újra növekedésnek indult (14. ábra). A finanszírozott összeg 2013 első negyedében (6,2 milliárd forint) 79,3 százalékkal haladta meg az előző év hasonló időszaká-

nak értékét, de még így is 55 százalékkal elmaradt 2008 azonos időszakától. A 13. és a 14. ábra alapján egyértelműen megállapítható, hogy 2010-et követően jelentősen nőtt az egy szerződésre jutó finanszírozott összeg.

14. ábra: A lízingcégek mezőgazdasági finanszírozott összegének éves alakulása

Forrás: Magyar Lizingszövetség adatai alapján készült az AKI Pénzügypolitikai Osztályán

Ágazati csődráták

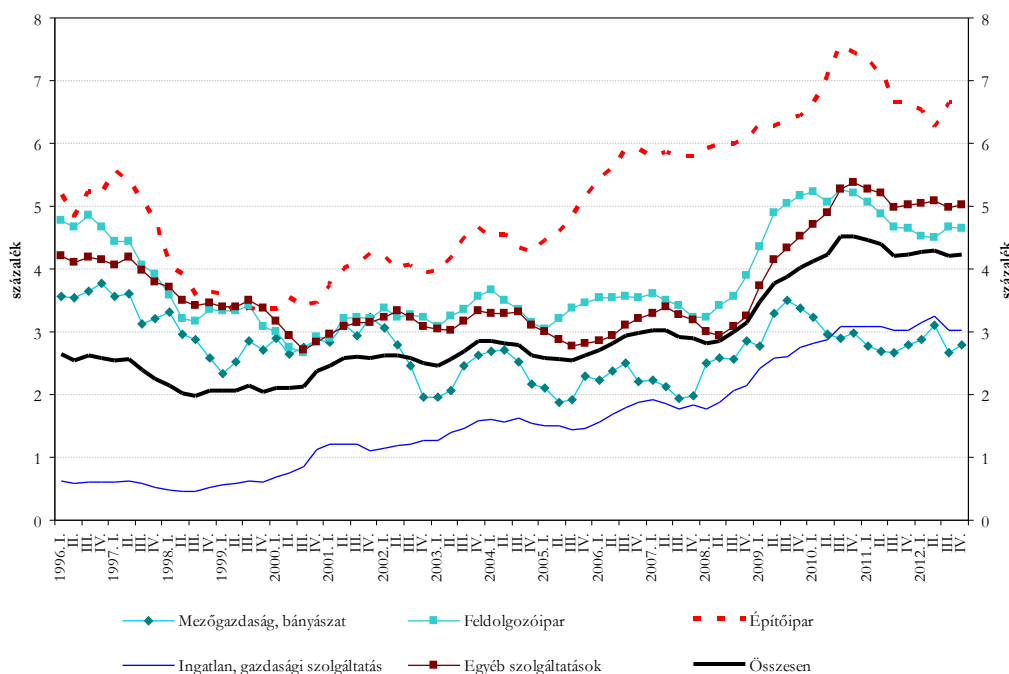
Az ágazati csődráták egy adott ágazatban csődeljárás alatt lévő és az egy évvel korábban működő társas vállalkozások százalékos arányát mutatja. A mutató értékelésével képet kaphatunk egy adott ágazat pénzügyi stabilitásának helyzetéről, illetve annak tendenciájáról.

A mezőgazdasági vállalkozások esetében 2009 előtt 3 százalék alatt maradt az ágazati csődráta, majd egy éves emelkedés után 2009 negyedik negyedétől lassú mérséklődés tapasztalható (15. ábra). A mutató értéke

csak 2012 második negyedében lépte át a 3 százalékos határt egy százalékponttal. Fontos ugyanakkor megjegyezni, hogy a 2011. év végi 2,8 százalékos értéket mutatta a ráta 2012 negyedik negyedében is.

Összevetve a többi ágazattal, a mezőgazdaság a legkisebb mutatójával a legmegbízhatóbb adósok közé tartozik akkor, amikor a legtöbb ágazatban a mutató értéke igen magas szintet ér el.

15. ábra: Ágazati csődráták

Forrás: Magyar Nemzeti Bank, Jelentés a Pénzügyi Stabilitásról, 2013. május

